

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VI. Reliqua circa conclusionem objectivam quæ ex altera præmissa
de Fide deducitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

SECTIO SEXTA.

Reliqua circa conclusionem objectivam, quæ ex alterâ præmissa de Fide deducitur.

I. Virtualis tantum revelatio non sufficit ad actum Fidei.

QUARTA Conclusio: Quod solum est revelatum virtualiter & mediâ ex unâ præmissâ de Fide, & aliâ naturali evidente, non est de Fide, sed solum conclusio Theologica: ita Suarez hic, Disp. 3. Sect. 11. num. 7. Coninck Disp. 9. dub. 9. num. 122. Hurtado hic, Disputat. 12. Sect. 2. Valentia, Molina 1. parte, q. 1. art. 2. Disp. 1. & 2. Lugo hic, Disp. 1. Sectione 13. §. 1. Turrianus 2. 2. Disp. 6. dub. 3. videturque mens S. Thomæ 1. p. quæst. 1. art. 2. idemque docet Capreolus, Caietanus, Gabriel, Major, Gregorius, & alii.

II. Ostenditur conclusio: non ex unâ præmissâ de Fide & aliâ naturali seorsum: si non revelatur formaliter, non esse de Fide.

Ratio est: Nihil enim ob divinam auctoritatem amplecti, seu Fide divinâ credere possumus, nisi quod est à Deo revelatum, illud autem quod solum deducitur ex objecto revelato non est à Deo revelatum, ergo non participat rationem formalem Fidei. Quare, in hoc syllogismo: Omnis homo est risibilis, Christus est homo, ergo Christus est risibilis, hæc conclusio objectiva, seu res ex illis præmissis deducta, non est de Fide formaliter, cum risibilitas, ut in fine sectionis quartæ ostensum est, sit prædicatum ratione distinctum à naturâ humanâ: Unde per vocem homo non significatur; voces siquidem, ut ibidem dixi, non significant res ut sunt à parte rei, sed prout sunt in conceptibus, ut latius declaratum est loco citato.

III. Circa conclusionem objectivam de Fide aliud est de formaliter, aliud de virtualiter revelatum.

Lata ergo hic est disparitas inter ea, quæ Sectione 4. num. 4. & Sect. 5. num. 1. diximus esse de Fide, & inter hoc objectum, animal enim rationale est formaliter homo, & omnis homo est formaliter hic & hic & illo, &c. at verò vox risibilitas non omnino instituitur ad significandam humanitatem, magis quàm sapientia Dei, ejus ubi-quitatem, quæ de re supra Sect. 4. num. 2. Quare priora ex vî divinæ revelationis melius penetratæ cognosci possunt, & ex solâ explicatione terminorum, risibilitas autem, quantumcunque penetraretur humanitas, nisi aliud prædicatum accedat, nunquam cognoscetur, & idem est de ubi-quitate Dei respectu sapientia. Unde risibilitas partialiter cognoscitur ex vi præmissæ illius naturalis, sicque conclusio ex his duabus præmissis deducta, nec est Fidei nec purè naturalis, sed mixta, ac proinde Theologica. In prioribus verò præmissis naturalis nihil novi affert ex parte objecti, sed solum applicat distinctè huic vel illi in particulari, quod in præmissâ universali fidei de omnibus revelabatur confusè. Et idem est de homine & animali rationali. Nec etiam propriè revelatur risibilitas implicite, sed tantum remotè, & in causâ, seu radice, sicut calor cognoscitur radicaliter cognito igne, in hoc namque eodem modo se habent proprietates metaphysicæ respectu naturæ seu essentia, ac proprietates physica.

Conclusio ex his præmissis deducta est mixta, scilicet Theologica.

Idem quod hoc est de proprietatibus physicis & metaphysicis.

IV. Præsumitur hæreticus qui conclusionem

Objiciens primò: Qui in hoc syllogismo, Omnis homo est risibilis, Christus est homo, ergo Christus est risibilis, qui, inquam, hanc consequentiam sic deductam negaret, censeretur hæreticus, ergo illa conclusio est de Fide. Respondetur cum Sua-

rio Disp. illâ 3. Sect. 11. num. 12. qui conclusionem illam negaret, præsumeretur quidem hæreticus, censeretur enim potius negare præmissam obscuram, quæ est fidei, quàm naturalem evidentem; re tamen verâ non esset, si solum negaret conclusionem, vel præmissam naturalem.

Objiciens secundò: Credimus Christum esse risibilem quia est homo, & credimus esse hominem, quia hoc à Deo est revelatum, ergo conclusio illa ultimò resolvitur in dictionem divinam, sed quicquid creditur propter dictionem, seu testimonium divinum, est de Fide, ergo conclusio Christus est risibilis, sic deducta, est de fide. Respondetur, ut aliquid sit de Fide, debet totaliter & adæquatè niti divino testimonio, hoc autem non facit dicta conclusio, partialiter enim tanquam motivo formali nititur principio illo naturali, Omnis homo est risibilis: cum ergo utraque præmissa ad illam conclusionem indivisibiliter per modum objecti formalis concurrat, ideo enim illam credimus, quia Deus dicit Christum esse hominem, & quia omnis homo est risibilis, assensus ille, ut numero tertio dictum est, nec est Fidei, nec scientificus, sed mixtus, seu Theologicus.

Objiciens tertio: Homo sine risibili est Chimæra, ergo qui aliquem credit esse hominem sine risibili, credit Chimæram. Distinguo consequens, si erodat eum esse hominem sine risibili negativè, seu negando eum esse risibilem, concedo consequentiam, si hoc credat præcitive, seu non excludendo positivè, sed solum non affirmando eum esse risibilem, nego: sicque Judæi, quando inter ipsos erat vera Ecclesia, dum Deum crederent, non credendo Trinitatem, quæ ipsis erat ignota, non credebant Chimæram, ut omnes fatentur, sed credebant verum Deum, & veros actus diversarum virtutum, charitatis, religionis, &c. circa illum exercebant. Imò est communis doctrina Philosophorum, dum has & similes propositiones in scholis passim formamus: Homo est animal, equus est hinnibilis, &c. nos non facere Chimæras, quamvis hæc objecta inadæquatè concipiamus, non minùs quàm cum hominem concipimus sine risibilitate.

Objiciens quarto: Omnia quæ amantur propter Deum sive immediatè, sive mediatè, amantur ex charitate, ergo etiam quod creditur propter testimonium divinum mediatè, sicut, ut vidimus, creditur risibilitas, erit objectum proprium Fidei divinæ. Respondetur, inter charitatem & Fidem hæc in parte latam esse disparitatem; in charitate enim quando objecta, etiam mediata propter Deum volumus, totum & adæquatam objectum, seu motivum formale est divina bonitas. At verò in conclusione ex unâ præmissâ de Fide & alterâ naturali, tota ratio motiva, seu objectum formale adæquatam non est solum divinum testimonium, sed etiam præmissa naturalis, ut ostensum est numero quinto.

Objiciens quinto: Ad Fidem spectat illud omne, quod directè sequitur ad rem revelatam, sed risibilitas in Christo sequitur directè ad humanitatem revelatam, ergo spectat ad Fidem, & consequenter credi potest Fide divinâ. Respondetur negando majorem, id enim quod sequitur ad rem revelatam non creditur propter revelationem, sed propter connexionem, quam cum re illâ habet; Fide autem divinâ credi nihil potest, nisi quod creditur propter solum testimonium & revelationem divinam. Ad id verò quod objiciunt

illam negare non tantum esset.

V. Illud est de Fide quod resolvitur in testimonium divinum adæquatè, non tantum partialiter.

VI. Qui hominem esse credere sine risibili positivè, faceret Chimæram, non qui præcitive.

Imò quod aliquis concipiendo non facimus objectum impossibile.

VII. Lata Fidem inter hæreticam est hæc in re disparitas.

VIII. Nihil creditur Fide divinâ propter connexionem cum re revelatâ.

Non solum ad divinam veritatem, ut sint vera, quia partialiter tantum sequuntur ad revelationem, multo minus ut sint de Fide.

objiciunt aliqui, nempe ad Dei veritatem spectare ut ea omnia sint vera, quae sequuntur ex revelatis: dico hoc tantum verum esse de iis, quae ad praemissam, seu propositionem revelatam solam sequuntur, horum quippe veritas adhaerent pendet à testimonio & veracitate divinâ, & consequenter necesse est ut ea sint vera, alioqui multum detraheretur divinæ auctoritati. Si verò aliquid sequatur, non propter solam propositionem revelatam, sed ob praemissam naturalem, nihil derogatur auctoritati divinæ, si conclusio ex hac parte deficiat, & sit falsa. Deinde aliud est conclusionem esse veram, aliud eam esse de Fide.

SECTIO SEPTIMA.

Conclusio circa difficultatem illationis ex unâ vel utraque praemissâ de Fide.

I. Negat Molina has conclusiones, etiam si ab Ecclesiâ definitur esse de Fide.

PATER Molina 1. parte, quæst. 1. artic. 2. Disp. 1. & 2. ita negat objectum conclusionis ex unâ praemissâ de Fide, & alterâ naturali evidenter esse de Fide, ut etiam si conclusio illa definitur ab Ecclesiâ, neget nihilominus eam esse de Fide, nec unquam excedere certitudinem conclusionis Theologicae. Ratio ipsius est: Ecclesiâ enim, inquit, non habet novas revelationes, ac proinde facere nequit de Fide id quod antea non erat de Fide. Quare Ecclesiâ definitionem ad hoc solum deservire ait, ut nimirum certò constet rem illam esse certam de Fide, saltem mediâtè.

II. Quicquid ab Ecclesiâ definitur est de Fide immediatè.

Hæc tamen Molinæ sententia nullo modo est amplectenda. Dicendum itaque, quantumvis aliquid antea virtualiter tantum contentum fuerit in revelatis, accedente tamen definitione Ecclesiæ, non mediâtè tantum & virtualiter, sed immediâtè & formaliter esse de Fide. Ratio est, nam, ut supra Disp. 5. dixi, quicquid Ecclesiâ definit Deus dicit per Ecclesiâ hujusmodi aliquam conclusionem definiat, Deus per Ecclesiâ, quæ vox est & instrumentum Dei, idem loquitur, & eandem nobis veritatem credendam proponit, sicque non minus est de Fide, quam alii Fidei articuli.

Quod Ecclesiâ definit Deus dicit per Ecclesiâ.

III. Preponitur Ecclesiâ tanquam prima quoad nos regula credendi.

Confirmatur: Ex communi enim consensu Theologorum Ecclesiæ definitio tanquam prima ponitur quoad nos regula assentiendi rei alicui fide divinâ, & quicquid ab eâ reprobat, censetur hæreticum, ergo ejus sanctiones sunt de Fide, & ut tales ab omnibus agnoscendæ. Quare, ut supra vidimus, S. Gregorius libro primo Epistoliarum, cap. 14. prope finem, quatuor prima Concilia (quorum singula Ecclesiâ representabant) haberi voluit tanquam quatuor Evangelia, parisque cum iis auctoritatis. Unde Disputatione illâ quintâ ostendi Ecclesiâ in definiendo esse infallibilem, quam proinde S. Paulus vocat *columnam & firmamentum veritatis*. Hinc Sanctus Augustinus: *Evangelio, inquit, non crediderem, nisi Ecclesiæ moveret auctoritas*. Hoc etiam probat communis usus & praxis Ecclesiæ: in solemnibus enim Fidei professione dicimus nos omnia à Conciliis definita credere, idque eodem modo ac alios Fidei articulos in eadem formulâ, seu Fidei professione contentos,

Ecclesiâ est Columna & firmamentum veritatis.

Ad fundamentum Molinæ supra, num. 9. positum dicunt aliqui, Ecclesiâ ad hæc definienda non habere novam revelationem, sed hæc antea fuisse revelata, saltem confusè, quamvis ut sequentur ex illâ praemissâ de Fide, & alterâ naturali, non sint de Fide. Communis quippe, inquit, est Theologorum sententia, Deum absolute nihil de novo revelare, sed jam solùm explicatius & explicitè tradi, quod antea tradebatur confusè, & implicitè: ita Lugo hic, Disputat. 1. Sect. 13. num. 270.

IV. Quorundam circa definitiones Ecclesiæ responsa rejicitur.

At sanè hoc concedere Molinæ videtur quod intendit, nempe nihil per definitionem Ecclesiæ esse de Fide, quod antea non erat de Fide, saltem confusè, hoc autem negat Lugo, ut supra dictum est. Dicendum ergo id quod antea non erat de Fide formaliter, etiam confusè, fieri de Fide formaliter per Ecclesiæ definitionem, & Ecclesiâ, quamvis non habeat novas revelationes simpliciter, seu quoad veritates capitales, habere tamen novas illuminationes seu illustrationes secundum quid: ut fusè declaratum est Disputatione quintâ, Sectione secundâ, num. 5. 6. & septimo.

V. Novas aliquas revelationes in quibusdam quo pacto habeat Ecclesiâ.

Quinta Conclusio: Objectum conclusionis deductæ ex duabus praemissis revelatis, est de Fide, & talis, ut si debite proponatur, assensu Fidei divinæ credi possit: ita ex antiquioribus Scotus, Ockamus, Aureolus, Vega etiam, Canus, & alii: idem docet Vasquez supra citatus, Suarez hic, Disp. 3. sect. 11. n. 6. Coninek Disp. 9. dub. 9. num. 119. Lugo hic, Disp. 1. sect. 13. num. 279. & alii contra Molinam 1. part. quæst. 1. art. 2. Valentiam hic, quæst. 1. punct. 1. §. *Quod si queratur*. Et tomo primo, Disputatione primâ, quæst. 1. puncto primo, Lorcam Disp. 6. Turrianum Disp. 3. dub. 3. & alios.

VI. Objectum conclusionis secute ad duas praemissas de Fide, esse de Fide.

Declaratur & probatur Conclusio: In his exempli gratia & similibus syllogismis, Omnes quibus Christus dedit potestatem absolvendi à peccatis, eam verè habuerunt, sed Christus hanc potestatem dedit S. Petro, ergo S. Petrus eam verè habuit: item Apostoli omnes acceperunt Spiritum Sanctum, S. Mattheus fuit Apostolus, ergo S. Mattheus accepit Spiritum Sanctum: in his, inquam, & similibus syllogismis totum objectum contentum in conclusione est revelatum, continetur siquidem expressè in duabus praemissis, cum in iis expressè habetur, beatus, & S. Mattheum fuisse Apostolum, & omnes Apostolos accepisse Spiritum Sanctum. Cum ergo quicquid est revelatum sit de Fide, necessarium est objectum hujus conclusionis esse de Fide.

VII. Ostenditur objectum conclusionis ex duabus praemissis de Fide, esse de Fide.

Hoc objectum est revelatum, ergo est de Fide.

Sexta Conclusio: His tamen non obstantibus, si conclusio hæc fumatur reduplicativè seu formaliter ut est conclusio, & ut deducitur ex praemissis; actus, inquam, iste non est actus Fidei: quamvis enim totum objectum materiale sit de Fide, ut diximus, sicque ex hac parte nihil desit, totum tamen objectum formale non est testimonium divinum, seu auctoritas ejus & revelatio; conclusioni namque illi assentimur partialiter propter formam syllogisticam, & connexionem objecti praemissarum formaliter cum objecto conclusionis, quæ tamen Deus non revelavit: de quo fusè supra, Sectione primâ & secundâ. Quare hæc conclusio non est actus Fidei, sed tantum conclusio Theologica.

VIII. Actus tamen hic conclusionis non est actus Fidei, sed conclusio Theologica.